

ชื่อพื้นเมือง : กระโดนทุ่ง กระโดนน้ำจิกนา กระโดนทุ่ง กระโดนน้ำ

ไม้ต้น เล็ก ไม่ผลัดใบ สูงได้ถึง 14 ม. เปลือกสีน้ำตาลอมเทา ขรุขระหรือแตกเป็นแผ่นเปลือกในสีชมพูอ่อนถึงน้ำตาล มีเส้นใย ใบกว้าง 2.5-7 ซม. ยาว 7-20 ซม. ก้านใบสั้น 0.5-1(1.4) ซม. รูปไข่กลับแคบปลายแหลมถึงทู่หรือกลมโคนรูปลิ้น ขอบใบจักละเอียดเนื้อคล้ายกระดาษหนั เส้นใบ 6-14 คู่ ดอกยาว 1.5-2.5 ซม. สีชมพูหรือแดง เป็นช่อเรียว ยาว 20-60 ซม. มี 60-90 ดอก แกนกลางดอกที่โคนตอนล่างมีเส้นผ่านศูนย์กลาง ± 2 มม. ไม่มีก้านดอก หรือก้านดอกยาวได้ถึง 1.2 ซม. หลอดกลีบเลี้ยงยาว 2-4 ซม. รูปกรวย เกือบเป็น 4 มุม เกือบหรือมีขน พูกลีบเลี้ยง 4 พูเท่ากัน ยาว 2-4 มม. ติดทนจนเป็นผล กลีบดอก 4 กลีบ ยาว 8-12 มม. กลมถึงรูปไข่หรือรูปช้อนกว้าง มีจักเล็กๆเชื่อมกับหลอดเกสรเพศผู้ด้านล่างขึ้นมา 2 มม. เกสรเพศผู้ยาว 1.2-2.5 ซม. เรียง 3 วง สีขาวอมชมพู โคนเชื่อมกันเป็นหลอดสั้นสูง 2-4 มม. รังไข่ 2 ช่อง ก้านเกสรเพศเมียยาว 1.5-2.5 มม. ผล กว้าง 1-1.6 ซม. ยาว 2-5 ซม. กลมถึงรูปไข่(กลับ)หรือ ขอบขนานแคบ เกือบเป็นมุม 4 มุม มีสัน 4-8 สัน กว้าง 1.5-4 มม. สีครีมอมชมพู อาจมีผลแล้วเกลี้ยง

พบตามริมน้ำ หรือเป็นไม้ขึ้นรกรังในป่าดิบที่ต่ำ ในภาคใต้พบ 2 ชนิดย่อย คือ ssp.acutangula ก้านดอก 5-14 มม. ผลรูปกลมรีแคบและ ssp.spicata ไม่มีก้านดอก ผลกลม

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, ไชมอน ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z).-กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวนวัฒนกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี